

hensyn til den alt for store gruppe mennesker, der i dag står uden for arbejdsmarkedet, er der initiativer til, hvordan de i højere grad kan komme med ind.

Så er der de ældre, som i kraft af, at vi har en højere levealder og en bedre sundhed, skal blive lidt længere på arbejdsmarkedet. Der ligger faktisk modeller i forliget, der viser, hvordan man regner sig frem til det.

Vi finder, det er en rigtig god idé, at man på den måde får en bred opbakning og en bred forpligtelse for mange til at bidrage til, at der bliver flere på arbejdsmarkedet, både de unge, dem midt imellem og de ældre. Det synes vi er sundt og fornuftigt. Vi tror, det er et godt vilkår for at have et fælles ansvar over for den fremtidige velfærd, og vi tror faktisk, det er noget af det, som sikrer sammenhængskraften i vores samfund. Det kan være noget af det kit, der er med til at få det til at hænge sammen.

Men når vi siger, at folk skal trække sig tilbage lidt senere, er det afgørende vigtigt, at der hele tiden følges op med de initiativer, der er på arbejdsmarkedet. Vi skal sikre, at arbejdsmiljøet kommer meget mere i fokus. Det blev behandlet i går her i salen, og der var en debat om det. Der er rigtig mange gode initiativer, og det er meget afgørende, at vi har fokus på det område.

Vi har snakket om, hvordan vi kunne forebygge nedslidning. Der er en forebyggelsesfond med, som vi er rigtig, rigtig glade for er der. Og der er forbedringer på andre områder, som er med til, at vi får et sundere arbejdsmarked, sundere arbejdspladser, og det synes vi er et gunstigt vilkår, et vilkår, som er en kolossal fordel for den samlede arbejdsstyrke. Det er en fordel for det, vi gerne vil opnå med flere på arbejdsmarkedet, og det er også en fordel for den enkelte, at der er sundere arbejdspladser.

KL 20.30

Når vi siger det her med, at man skal have flere i den ældste gruppe til at blive på arbejdsmarkedet, betyder det også, at vi rent faktisk skal gøre noget ved sagen. Vi har jo i nogle år snakket meget om det grå guld på arbejdspladserne, og vi har som politikere oftest talt om det i festtaler. Og vi ved også godt, at mange af de mennesker, som er over 55 år, ikke rigtig har kunnet genkende deres egen hverdag i de festtaler, der er blevet holdt om det grå guld. Det ser vi som en mulighed at lave om på her, så det giver mening at sige til folk, at når der er en sikkerhed for nogle forbedrede muligheder for folk over 55 år på arbejdsmarkedet, hører det med i

hele den diskussion om en senere tilbagetrækning.

Så er der også det vilkår, at forandringer på det her område, som betyder så meget for så mange mennesker, aldrig må komme som en tyv om natten og overraske folk i forbindelse med den måde, som de vælger at planlægge, hvordan de skal holde på arbejdet, på. De forandringer, der berører mennesker på så væsentligt et område, skal komme på en måde, hvor man kan forberede sig på dem, og det synes vi faktisk også det gør i det her tilfælde; der er en meget lang reaktionstid, så folk kan nå at omstille sig. Mennesker, der ikke er fyldt 48 år ved årsskiftet, bliver berørt af forandringen.

Det, at efterlønnen fastholdes som en retting, synes vi jo er en kolossal fordel, det har været meget centralt for os at holde fast i det. Og vi glæder os over, at der også er kommet en fortrydelsesret i forbindelse med efterlønnen, det synes vi også er et rigtig godt vilkår. Og det, at efterlønnen fortsat er en 5-årig ret, synes vi også er noget af det, som er det rigtig gode ved forliget, og noget af det, der gør, at vi synes, at det giver mening at tale om at trække sig senere tilbage fra arbejdsmarkedet.

Så vi opfatter altså, at man med forandringen om at trække sig tilbage senere bidrager til, at man i tide laver den forandring, der skal til, så man ikke parkerer et spørgsmål, som bliver svært for vores børn eller vores børnebørn at forholde sig til. Vi mener, at man har pligt til at tænke over det nu, og vi bryder os faktisk godt om den udfordring, det har fået her – vi synes, at der er perspektiver i det, og derfor arbejder vi selvfølgelig positivt videre med lovforslagene.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg vil bare lige komme med en enkelt rettelse, for at fru Lise von Seelen er fuldstændig klar over, hvad det er, hun har skrevet under på. Fru Lise von Seelen sagde, at når det her velfærdsforlig er fuldt indfaset, vil efterlønsalderen være 62 år og pensionsalderen 67 år, men det er bare ikke rigtigt, for man har jo vedtaget denne automatiske regulering, i takt med at levetiden stiger, i hvert fald for nogle grupper. Så inden for det, vi kan overskue, snakker vi reelt om, at efterlønsalderen i år 2040 vil være 66 år, og at folkepensionsalderen 5 år senere tilsvarende vil være 71 år. Dette siger jeg, så fru Lise von Seelen er klar over, at det altså også er en del af det i